

„Džaina“ laadist ja lavastusest.

„Džaina“ esilavastus toimus 21. detsembril 1935 „Theater an der Wien“is. Sel puhul kiitis arvustus „Džaina“ muusika ja orkestratsiooni omapärasust. Ses operetis domineerib meeleoluliselt eksootiline miljö, mille poolest Paul Abraham on meile juba tuntud oma varasemaist teoseist „Viktoria ja ta husaar“ ning „Havaii lill“. Kuid sama tugevasti on komponist siin esitanud ka moodset muusikat — nagu „Savoy balliski“, viimases Abrahami teoseist, mis meil lavastatud. Põhjamail on „Džaina“ igatahes kõikjal vastu võetud suure huviga.

Paistab silma, et „Džaina“ — nagu muide Kälmani „Keisrinna Joséphine“gi — õige tuntavalt erineb „klassilist“ laadi operetist. Ta piltide ja vaastuste iseloom on vahelduv ning muutlik; seda just on silmas peetud lavastuse stiilistamisel. 1. pilt mõjub peaaegu puhtakujulise „lustmänguna“; samas on aga 2. ja 3. pilt oma muusika rohkuselt ja laadiltki lähedased muusikadraamale. Teine vaatus on operetlik, kuna 3. vaatuses on vastavalt ta ehitusele taoteldud lavastuses revülikkust — kõigepealt tantsu-ettekannetega. Tantsutrupp esineb „Džainas“ nimelt 7 korda, sellest 3 korda viimases vaatuses. Suurimas rühmas on korraga tegevuses 17 tantsijat.

Tantsud on „Džainas“ oma kunstiliselt ilmelt muidugi kõigepealt operetlikud. Foxtroti tempo lubab selle teose lavastusel eksootilises tantsudes kasutada ehtsaid Idamaa tantse ainult põhimotiivide ulatuses. Tantsuettekannet „sing-song-majas“ lähtub Jaava tantsust; eriti võib seda öelda meeste maski-tantsu — „deemonite tantsu“ — kohta. Džaina Lilo tantsuline liikumine on põhjendatud india ja jaapani motiividele opereti jaoks kohandatud kujul. Nimelt on Annamis (kus asetseb Saigon), samuti nagu Hiinaski, naistetants algupäraselt tundmatu. Hiina meeste-tants on aluseks „Čing-čong-čima“ tantsule teises vaatuses. Koomiku ja subreti tants lähtub üldiselt jazz-tantsu laadist, samuti kui Pariisi miljöös esitatavad tantsuettekanded.

DIPL. RÄTSEPMEISTER

NAISTÖÖ

A L A L

J. RAAG

LAI 12. TEL. 459-08

ERIALA

DAAMIDE

INGLISE

KOSTÜÜMID